

Wersja zanonimizowana

Tłumaczenie

C-78/22-1

Sprawa C-78/22

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

7 lutego 2022 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Vrchní soud v Praze (Republika Czeska)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

24 stycznia 2022 r.

Strona skarżąca:

ALD Automotive s.r.o.

Strona przeciwna w postępowaniu apelacyjnym (pozwany w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji):

DY, syndyk masy upadłości dłużniczki GEDEM-STAV a.s.

VRCHNÍ SOUD V PRAZE

(sąd apelacyjny w Pradze, Republika Czeska)

[...] Republika Czeska

[...]

[kwestie proceduralne prawa krajowego]

Strony postępowania głównego

Powódka:

ALD Automotive s.r.o., [...] z siedzibą w [...] Praga 10
Republika Czeska

PL

Commented [GG1]: Uwaga UL CZ:
[IATE ID:3584871](#)

[...]

Pozwany:

DY, [...]
z siedzibą w [...] Nowy Jiczyn
Republika Czeska
[...]
[...]
syndyk masy upadłości dłużniczki GEDEM-STAV
a.s., [...]
z siedzibą w [...] Pardubice
Republika Czeska

Przedmiot sporu w postępowaniu głównym i okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy

- 1 Powódka zawarła ze spółką GEDEM-STAV a.s., zwaną dalej również „dłużniczką”, umowy najmu rzeczy ruchomych, zwane dalej również „umowami od 1 do 5” [...], których częścią składową były również Všeobecné smluvní podmínky operativního leasingu (ogólne warunki umowne leasingu operacyjnego) powódki, zwane dalej „OWU”.
- 2 Zgodnie z art. 4.1.4 OWU powódka miała wystawiać dłużniczce osobne faktury obejmujące raty płatne na podstawie umów od 1 do 5, natomiast zgodnie z art. 4.1.1 OWU dłużniczka była zobowiązana do terminowej zapłaty wszystkich należnych rat w uzgodnionej wysokości.
- 3 Powódka wystawiła dłużniczce następujące faktury obejmujące czynsz z tytułu umów od 1 do 5:
 - [1] fakturę nr 005–09316/16 z dnia 27 kwietnia 2016 r., opiewającą na kwotę 1762,60 CZK, płatną w dniu 14 maja 2016 r., obejmującą czynsz za najem od dnia 27 kwietnia 2016 r. do końca tego miesiąca kalendarzowego na podstawie umowy 4,
 - [2] fakturę nr 005–09317/16 z dnia 27 kwietnia 2016 r., opiewającą na kwotę 1762,60 CZK, płatną w dniu 14 maja 2016 r., obejmującą czynsz za najem od dnia 27 kwietnia 2016 r. do końca tego miesiąca kalendarzowego na podstawie umowy 5,
 - [3] fakturę nr 005–09400/16 z dnia 2 maja 2016 r., opiewającą na kwotę 5361,50 CZK, płatną w dniu 19 maja 2016 r., obejmującą czynsz za najem od dnia 2 maja 2016 r. do końca tego miesiąca kalendarzowego na podstawie umowy 1,
 - [4] fakturę nr 005–09401/16 z dnia 2 maja 2016 r., opiewającą na kwotę 5361,50 CZK, płatną w dniu 19 maja 2016 r., obejmującą czynsz za najem od dnia 2 maja 2016 r. do końca tego miesiąca kalendarzowego na podstawie umowy 2,

2

Wersja zanonimizowana

[5] fakturę nr 005–09402/16 z dnia 2 maja 2016 r., opiewającą na kwotę 5361,50 CZK, płatną w dniu 19 maja 2016 r., obejmującą czynsz najmu od dnia 2 maja 2016 r. do końca tego miesiąca kalendarzowego na podstawie umowy 3,

[6] fakturę nr 005–10178/16 z dnia 1 maja 2016 r., opiewającą na kwotę 26 426,60 CZK, płatną w dniu 18 maja 2016 r., obejmującą czynsz najmu za maj 2016 r. na podstawie umów 4 i 5,

[7] fakturę nr 005–12822/16 z dnia 1 czerwca 2016 r., opiewającą na kwotę 42 943,40 CZK, płatną w dniu 18 czerwca 2016 r., obejmującą czynsz najmu za czerwiec 2016 r. na podstawie umów od 1 do 5,

[8] fakturę nr 005–15548/16 z dnia 1 lipca 2016 r., opiewającą na kwotę 42 943,40 CZK, płatną w dniu 27 lipca 2016 r., obejmującą czynsz najmu za lipiec 2016 r. na podstawie umów od 1 do 5,

[9] fakturę nr 005–18257/16 z dnia 1 sierpnia 2016 r., opiewającą na kwotę 42 943,40 CZK, płatną w dniu 18 sierpnia 2016 r., obejmującą czynsz najmu za sierpień 2016 r. na podstawie umów od 1 do 5,

[10] fakturę nr 005–21034/16 z dnia 1 września 2016 r., opiewającą na kwotę 31 932,20 CZK, płatną w dniu 19 września 2016 r., obejmującą czynsz najmu za wrzesień 2016 r. na podstawie umów 1, 4 i 5,

zwane dalej łącznie również „fakturami”. Dłużniczka nie uiściła należności objętych Fakturami.

- 4 Na skutek wniosku o ogłoszenie upadłości złożonego przeciwko dłużniczce przez wierzyciela, który wpłynął do Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (sądu okręgowego w Hradcu Králové – wydział zamiejscowy w Pardubicach, Republika Czeska), zwanego dalej również „sądem upadłościowym”, w dniu 27 lipca 2016 r. otwarto wobec dłużniczki postępowanie upadłościowe, w którym postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2017 r. sąd upadłościowy [...] ustalił istnienie podstaw do ogłoszenia upadłości dłużniczki i ogłosił jej upadłość w trybie likwidacji jej majątku oraz ustanowił pozwanego syndykiem masy upadłości (pозwany zwany jest dalej również „syndykiem”).
- 5 Powódka dokonała zgłoszenia wierzytelności [...], zwanego dalej również „zgłoszeniem”, w którym zgłosiła m.in. [...] częściowe wierzytelności w wysokości 249 036,42 CZK, zwane dalej również „wierzytelnością 1”, które znajdowały podstawę w umowach. Wierzytelność 1 obejmuje kwotę główną w wysokości 206 799,13 CZK z tytułu niezapłaconych rat czynszu najmu, ustawowe odsetki za opóźnienie w wysokości 12 237,29 CZK oraz koszty związane z odzyskiwaniem należności w wysokości 30 000 CZK, co odpowiada kwocie 1200 CZK za każdą zaległą pojedynczą częściową płatność czynszu należną na podstawie umów od 1 do 5 (łącznie 25 płatności), ustaloną zgodnie z § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora,

Commented [GG2]: UWAGA UL CZ:
[IATE ID:358509Z](#)

Commented [GG3]: UWAGA UL CZ:
Rozmístění krajských soudů odpovídá rozdělení republiky na [8 správních krajů](#). K zajištění přítomnosti krajského soudu ve [14 samosprávných krajích](#) byly ve většině nových krajských měst zřízeny „pobočky” stávajících krajských soudů. Soudních obvodů se totiž reforma administrativního členění republiky na kraje netýkala.

likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích [rozporządzenia rządu nr 351/2013 w sprawie określenia wysokości odsetek za opóźnienie oraz kosztów związanych z odzyskiwaniem należności, określenia wynagrodzenia likwidatora, zarządcy likwidacyjnego i członka organu osoby prawnej powołanego przez sąd oraz uregulowania niektórych zagadnień Obchodní věstník (organu publikacyjnego w sprawach handlowych), publicznych rejestrów osób prawnych i fizycznych oraz ewidencji funduszy powierniczych i ewidencji danych o beneficjentach rzeczywistych], zwanego dalej również „rozporządzeniem”.

Commented [GG4]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-351>

Commented [GG5]: UWAGA UL CZ:
Nazwa przełożona w [62017CJ0287](https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017CJ0287), pm 6

6 Na dodatkowej rozprawie w przedmiocie sprawdzenia wierzytelności, która miała miejsce przed sądem upadłościowym w dniu 30 października 2017 r., pozwany zakwestionował m.in. wierzytelność I co do zasady i wysokości 30 000 CZK wskazując, że koszty związane z odzyskiwaniem należności z tytułu czynszu za najem można byłoby uznać wyłącznie wtedy, gdyby zostały prawomocnie zasądzone.

Commented [GG6]: Por. [§ 192](#) odst. 4 insolvenčního zákona (č. 182/2006 Sb.)

7 Powódka w terminie złożyła sprzeciw do sądu upadłościowego, żądając uznania przysługujących jej wierzytelności, które zostały zakwestionowane, w tym zakwestionowanej części wierzytelności I, uzasadniając to w ten sposób, że roszczenie o rekompensatę kosztów zgodnie z § 3 rozporządzenia powstaje już wraz z popadnięciem dłużnika w opóźnienie, a pogląd ten oparła na § 513 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (ustawy nr 89/2012 kodeks cywilny), zwanej dalej „czeskim k.c.”, oraz na dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, zwaną dalej również „dyrektywą”. [...] [dalsze informacje o postępowaniu upadłościowym]

Commented [GG7]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-351#p3>

Commented [GG8]: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#p513>

8 Sąd upadłościowy wyrokiem z dnia 28 maja 2018 r., [...] odnośnie do wierzytelności I z jednej strony przyjął, że zasadne są koszty związane z odzyskiwaniem należności w wysokości 6000 CZK (pkt I sentencji wyroku), z drugiej strony zaś oddalił w pozostałym zakresie sprzeciw zawierający żądanie ustalenia istnienia wierzytelności I co do kosztów związanych z odzyskiwaniem należności w wysokości 24 000 CZK (pkt II sentencji wyroku). W uzasadnieniu swojego wyroku sąd upadłościowy wskazał (w uproszczeniu), że roszczenie o rekompensatę kosztów zgodnie z § 3 rozporządzenia powstaje, jeżeli wierzyciel dokona wobec dłużnika jakiegokolwiek czynności nakierowanej na odzyskanie należności; w rozpoznawanej sprawie za taką czynność można uznać (dopiero) zgłoszenie. Sąd upadłościowy podkreślił, że pod pojęciem „każdej odzyskiwanej należności” rozumieć należy zgodnie z § 3 rozporządzenia należności mające samodzielną podstawę prawną. Skoro powódka dochodziła roszczeń z tytułu pięciu umów, to należało jej przyznać rekompensatę kosztów związanych z odzyskiwaniem każdej należności w wysokości 5 x 1200 CZK, tj. 6000 CZK, zaś w pozostałym zakresie odnoszący się do tego roszczenia sprzeciw powódki należało oddalić.

- 9 Powódka w terminie odwołała się od tego wyroku w zakresie punktu II sentencji (i punktu III dotyczącego kosztów powstępowania) i wniosła o dokonanie przez Vrchní soud v Praze (sąd apelacyjny w Pradze), zwany dalej również „sądem odwoławczym” lub „sądem odsyłającym”, zmiany wyroku poprzez ustalenie wysokości zakwestionowanej części kosztów związanych z odzyskiwaniem wierzytelności 1 w zakresie kwoty głównej ponad to, co uznano w punkcie I sentencji wyroku (24 000 CZK), oraz obciążenie pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz powódki, ewentualnie o uchylenie przez sąd odwoławczy zaskarżonej części wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do dalszego prowadzenia. W uproszczeniu, powódka zarzuciła w szczególności, że:

[1] W ramach umów od 1 do 5, zawartych zgodnie z § 1723 czeskiego k.c., powódka wystawiała dłużnicze osobne faktury obejmujące poszczególne raty zgodnie z art. 4.1.4 OWU i faktury te należy traktować jako wezwanie do zapłaty należnej kwoty lub sposób identyfikacji należności wynikającej ze stosunku zobowiązaniowego i tego, w jaki sposób należność ma zostać zaspokojona, w rozumieniu stanowiska Nejvyšší soud (sądu najwyższego, Republika Czeska) przedstawionego w wyroku z dnia 19 września 2011 r., sygn. Akt 28 Cdo 4936/2010.

Commented [GG9]: UWAGA UL CZ:
[§ 1723](#)

[2] Opóźnienie dłużniczki jest związane z wystawieniem 25 konkretnych faktur, które należy traktować jako podstawę powstania roszczenia o dochodzone koszty związane z odzyskiwaniem należności z najem na podstawie umów od 1 do 5.

Commented [GG10]: UWAGA UL CZ:
[ECLI:CZ:NS:2011:28.CDO.4936.2010.1](#)

[3] Sądy krajowe są zobowiązane do postępowania w zgodzie z prawem Unii, a zatem są związane m.in. art. 2 ust. 4 i art. 3 ust. 1 dyrektywy.

- 10 Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2019 r. [...] Vrchní soud v Praze (sąd apelacyjny w Pradze) jako sąd odwoławczy, utrzymał w mocy wyrok Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (sądu okręgowego w Hradcu Kralove – wydział zamiejscowy w Pardubicích) z dnia 28 maja 2018 r., [...] w punktach II i III sentencji wyroku [...] oraz orzekł, że żadna ze stron nie ma prawa do zwrotu kosztów postępowania odwoławczego [...]. W uzasadnieniu swojego wyroku sąd odsyłający zgodził się z wykładnią pojęcia „każdej odzyskiwanej należności” zgodnie z § 3 rozporządzenia dokonaną przez sąd pierwszej instancji w odniesieniu do poszczególnych umów (umowy od 1 do 5) i nie przychylił się do stanowiska powódki, że wykładni tego pojęcia należy dokonywać w odniesieniu do poszczególnych faktur. Sąd stwierdził, że wniosek, do którego doszedł sąd pierwszej instancji, jest zgodny z art. 2 ust. 4 dyrektywy i utożsamił pojęcie „należna płatność” z pojęciem „powstała należność”, które w okolicznościach niniejszej sprawy stosowane jest w ten sposób, że powódce przysługuje łącznie wobec dłużniczki pięć należności z tytułu umów od 1 do 5, niezależnie od miesięcznego fakturowania poszczególnych rat czynszu za najem.

Commented [GG11]: UWAGI UL CZ:
Mimořádný procesní prostředek sloužící k ochraně základních práv a svobod zaručených českou ústavou (bliže viz [§ 72](#) a násl. zákona o Ústavním soudu)

- 11 [...] [informacja o postępowaniu w sprawie skargi konstytucyjnej skierowanej przez powódkę do Ústavní soud (trybunału konstytucyjnego, Republika Czeska)]

- 12 [...] [Ústavní soud (trybunał konstytucyjny) stwierdził, že Vrchní soud v Praze (sąd apelacyjny w Pradze) nie kierując pytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości naruszył konstytucyjnie zagwarantowane prawo powódki do sądu].

Mające zastosowanie ramy prawne

Prawo Unii

- 13 Artykuł 267 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „TFUE”) stanowi, że:

„Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym:

a) o wykładni traktatów;

b) o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii.

(...)

W przypadku gdy takie pytanie jest podniesione w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego, sąd ten jest zobowiązany wnieść sprawę do Trybunału”.

- 14 Motywy 2, 3, 8, 9, 12, 18, 19 i 22 dyrektywy mają następujące brzmienie:

„(2) W ramach rynku wewnętrznego większość towarów i usług dostarczanych jest przez podmioty gospodarcze innym podmiotom gospodarczym oraz organom publicznym na zasadzie odroczenia płatności, zgodnie z którą dostawca pozostawia swojemu klientowi czas na zapłacenie faktury, w terminie uzgodnionym przez strony, określonym w fakturze dostawcy lub przewidzianym przez prawo.

(3) Wiele płatności w transakcjach handlowych między podmiotami gospodarczymi lub między podmiotami gospodarczymi a organami publicznymi dokonywanych jest po terminie uzgodnionym w umowie lub określonym w ogólnych warunkach handlowych. Chociaż towary zostały dostarczone, a usługi wyświadczone, wiele odpowiadających im faktur płaconych jest długo po terminie. Takie opóźnienia w płatnościach mają negatywny wpływ na płynność finansową i komplikują zarządzanie finansami przedsiębiorstw. Wpływa to również na ich konkurencyjność i rentowność, gdy z powodu opóźnień w płatnościach wierzyciel zmuszony jest sięgać do zewnętrznych źródeł finansowania. Ryzyko takich negatywnych skutków znacznie wzrasta w okresach spowolnienia gospodarczego, kiedy uzyskanie dostępu do finansowania jest trudniejsze.

(8) Zakres niniejszej dyrektywy powinien ograniczać się do płatności dokonywanych jako wynagrodzenia w transakcjach handlowych. Niniejsza dyrektywa nie powinna regulować transakcji z udziałem konsumentów, odsetek związanych z innymi płatnościami, na przykład z płatnościami wynikającymi z prawa czekowego i wekslowego, lub z płatnościami w formie odszkodowań, łącznie z płatnościami towarzystw ubezpieczeniowych. Państwa członkowskie powinny ponadto móc wykluczyć długi, które są przedmiotem postępowania upadłościowego, w tym postępowania mających na celu restrukturyzację długu.

(9) Niniejsza dyrektywa powinna regulować wszystkie transakcje handlowe niezależnie od tego, czy mają one miejsce między przedsiębiorstwami prywatnymi lub publicznymi, lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, uwzględniając fakt, że organy publiczne dokonują znacznych płatności na rzecz przedsiębiorstw. Niniejsza dyrektywa powinna zatem również regulować wszystkie transakcje handlowe między głównymi wykonawcami a ich dostawcami i podwykonawcami.

(12) Opóźnienia w płatnościach stanowią naruszenie postanowień umowy, które stało się korzystne finansowo dla dłużników w większości państw członkowskich z uwagi na naliczanie niskich lub zerowych odsetek za opóźnienia w płatnościach lub powolne procedury ściągania należności. Konieczna jest więc zdecydowana zmiana w kierunku kultury szybkich płatności, w ramach której wszelkie zapisy uniemożliwiające naliczanie odsetek należy zawsze uznawać za rażąco nieuczciwy warunek umowy lub praktykę, w celu odwrócenia tej tendencji i zniechęcenia do przekraczania terminów płatności. Zmiana ta powinna również obejmować wprowadzenie szczegółowych przepisów dotyczących terminów płatności i rekompensaty dla wierzycieli za poniesione koszty oraz, między innymi, na zapisie, że wykluczenie prawa do rekompensaty za koszty odzyskiwania należności powinno być uważane za rażąco nieuczciwe.

(18) Faktury równają się wezwaniom do zapłaty i są ważnymi dokumentami w łańcuchu transakcji dostawy towarów i świadczenia usług, między innymi do celów ustalenia terminów płatności. Do celów niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny popierać systemy dające pewność prawną w odniesieniu do dokładnej daty otrzymywania faktur przez dłużników, w tym w dziedzinie fakturowania elektronicznego, gdzie otrzymanie faktur mogłoby być poparte elektronicznym dowodem; system ten jest częściowo zarządzany w oparciu o przepisy dotyczące fakturowania zawarte w dyrektywie Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

(19) Konieczna jest uczciwa rekompensata za ponoszone przez wierzycieli koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach, aby zniechęcić do opóźnień w płatnościach. Koszty odzyskiwania należności powinny obejmować również odzyskiwanie kosztów administracyjnych oraz rekompensatę za koszty wewnętrzne poniesione z powodu opóźnień w płatnościach, w odniesieniu do których niniejsza dyrektywa powinna przewidzieć stałą

minimalną kwotę, którą można połączyć z odsetkami za opóźnienia w płatnościach. Rekompensata w postaci stałej kwoty powinna mieć na celu ograniczenie kosztów administracyjnych i wewnętrznych związanych z odzyskiwaniem należności. Rekompensata za koszty odzyskiwania należności powinna zostać ustalona bez naruszania przepisów prawa krajowego, zgodnie z którymi sąd krajowy może przyznać wierzycielowi rekompensatę za każdą dodatkową szkodę powstałą w związku z opóźnieniem w płatnościach dłużnika.

(22) Niniejsza dyrektywa nie powinna stanowić przeszkody dla płatności w ratach lub płatności rozłożonych w czasie. Każda płatność rozłożona na raty lub rozłożona w czasie powinna być jednak dokonywana na uzgodnionych warunkach i z zastrzeżeniem przepisów dotyczących opóźnień w płatnościach określonych w niniejszej dyrektywie”.

15 Artykuł 1 dyrektywy stanowi, że:

„1. Celem niniejszej dyrektywy jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, wspierając tym samym konkurencyjność przedsiębiorstw, a w szczególności MŚP.

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich płatności, które stanowią wynagrodzenie w transakcjach handlowych.

3. Państwa członkowskie mogą wykluczyć długi, które są przedmiotem postępowania upadłościowego prowadzonego przeciw dłużnikowi, w tym postępowania mającego na celu restrukturyzację długu”.

16 Artykuł 2 pkt 1, 3, 4 i 5 dyrektywy stanowi, że do jej celów zastosowanie mają następujące definicje:

„1) »transakcje handlowe« oznaczają transakcje między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, które prowadzą do dostawy towarów lub świadczenia usług za wynagrodzeniem;

3) »przedsiębiorstwo« oznacza każdą organizację inną niż organ publiczny, działającą w ramach swojej niezależnej działalności gospodarczej lub zawodowej, nawet w przypadku gdy działalność ta prowadzona jest przez jedną osobę;

4) »opóźnienia w płatnościach« oznaczają płatności, które nie zostały dokonane w umownym lub ustawowym terminie, w przypadku gdy spełnione są warunki określone w art. 3 ust. 1 [lub w art. 4 ust. 1];

5) »odsetki za opóźnienia w płatnościach« oznaczają ustawowe odsetki za opóźnienia w płatnościach lub odsetki w wysokości uzgodnionej między przedsiębiorstwami, z zastrzeżeniem art. 7;

[...]”

17 Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy stanowi, że:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby w transakcjach handlowych między przedsiębiorstwami wierzyciel był uprawniony do odsetek za opóźnienia w płatnościach bez konieczności przypomnienia, w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

a) wierzyciel wypełnił swoje zobowiązania umowne i prawne; oraz

b) wierzyciel nie otrzymał należności w odpowiednim czasie, chyba że dłużnik nie jest odpowiedzialny za opóźnienie”.

18 Artykuł 5 dyrektywy stanowi, że:

„Niniejsza dyrektywa nie narusza prawa stron do uzgadniania harmonogramów płatności w ratach, z zastrzeżeniem stosownych przepisów mającego zastosowanie prawa krajowego. W takich przypadkach, gdy którakolwiek z rat nie zostanie zapłacona w uzgodnionym terminie, odsetki i rekompensata przewidziane w niniejszej dyrektywie naliczane są wyłącznie na podstawie zaległych kwot”.

19 Artykuł 6 ust. 1 i 2 dyrektywy stanowi, że:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wierzyciel był uprawniony do uzyskania od dłużnika co najmniej stałej kwoty 40 EUR w przypadku gdy odsetki za opóźnienia w płatnościach stają się wymagalne w ramach transakcji handlowych zgodnie z art. 3 lub 4.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby stała kwota, o której mowa w ust. 1, była płacona bez konieczności przypomnienia jako rekompensata za koszty odzyskiwania należności poniesione przez wierzyciela”.

Prawo czeskie

20 Paragraf 2 ust. 3 czeskiego k.c. stanowi, że:

„Wykładnia i zastosowanie przepisu prawa nie może stać w sprzeczności z dobrymi obyczajami ani prowadzić do okrucieństwa lub nieuczciwości, które obrażają zwykłą ludzką wrażliwość”.

21 Paragraf 513 czeskiego k.c. stanowi, że:

„Odsetki od danej należności, odsetki za opóźnienie oraz koszty związane z odzyskiwaniem tej należności mają charakter akcesoryjny”.

22 Paragraf 1721 czeskiego k.c. stanowi, że:

Commented [GG12]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#p2>

Commented [GG13]: UWAGA UL CZ:
SIM: DDP-C-0287-2017 (201704613)

Commented [GG14]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#p513>

Commented [GG15]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#p1721>

„W ramach stosunku zobowiązaniowego wierzyciel ma prawo do żądania od dłużnika określonego świadczenia w wykonaniu zobowiązania, a dłużnik ma obowiązek zaspokojenia tego prawa poprzez zaspokojenie długu.

23 Paragraf 1968¹ czeskiego k.c. stanowi, że:

„Dłużnik, który nie zaspokaja swojego długu w sposób prawidłowy i w terminie, popada w opóźnienie. Dłużnik nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie, jeżeli nie może spełnić świadczenia na skutek opóźnienia wierzyciela”.

Commented [GG16]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#p1968>

24 Paragraf 2¹ rozporządzenia stanowi, że:

„Wysokość odsetek za opóźnienie odpowiada wysokości corocznej stopy referencyjnej repo, którą ustala Česká národní banka (czeski bank narodowy, Republika Czeska) na pierwszy dzień półrocza kalendarzowego, w którym doszło do opóźnienia, powiększonej o 8 punktów procentowych.

Commented [GG17]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-351#p2>

Commented [GG18]: UWAGI UL CZ:
Por. DDP-C-0377-2014 (201408559) a DDP_RES-C-0377-2014 (201408638)

25 Paragraf 3¹ rozporządzenia stanowi, że:

„W przypadku, gdy chodzi o zobowiązanie wzajemne między przedsiębiorcami lub jeżeli treścią zobowiązania wzajemnego między przedsiębiorcą a publiczną instytucją zamawiającą zgodnie prawem zamówień publicznych jest obowiązek odpłatnej dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz publicznej instytucji zamawiającej, to minimalna wysokość kosztów związanych z odzyskiwaniem każdej należności wynosi 1200 CZK”.

Commented [GG19]: UWAGA UL CZ:
[IATE ID:1683321](https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-351#p3)

Commented [GG20]: UWAGA UL CZ:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-351#p3>

Commented [GG21]: UWAGA UL CZ:
Por. [62017CJ0287](https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-351#p3), pm 6

Uzasadnienie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

26 Sąd odsyłający, posiadający status sądu, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu (zwykłymi) środkami zaskarżenia według prawa wewnętrznego (art. 267 TFUE), doszedł do wniosku, że należy zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o rozstrzygnięcie zagadnień dotyczących [...] wykładni dyrektywy.

27 Zagadnienie rozpatrywane przez sąd odsyłający sprowadza się do dokonania oceny co do tego, jak do celów dyrektywy wyklądać należy pojęcie „transakcji handlowej” w przypadku umów o świadczenie powtarzające się albo ciągle, z których roszczenia są na bieżąco fakturowane dłużnikowi przez wierzyciela. W niniejszej sprawie można przyjąć więcej możliwych wyników wykładni; konkretnie rzecz ujmując, do celów art. 6 ust. 1, ewentualnie art. 3 i art. 4 dyrektywy, pod pojęciem „transakcji handlowej” można rozumieć:

(a) każdą przewidzianą w umowie poszczególną płatność, a zatem np. każdy miesięczny czynsz za najem, jak również inne samodzielne roszczenia wynikające z umowy (naprawienie szkody itp.);

- (b) każdą przewidzianą w umowie płatność przedstawioną do rozliczenia, a zatem np. sumę kilku częściowych roszczeń, które zostały objęte łącznie w jednej fakturze;
- (c) sumę przewidzianych w umowie roszczeń, dla których jednocześnie powstało roszczenie o odsetki za opóźnienie;
- (d) sumę przewidzianych w umowie roszczeń o świadczenia powtarzające się lub ciągle (np. czynsz najmu), przy czym inne roszczenia wynikające z tej samej umowy (np. kary umowne) stanowią odrębne transakcje;
- (e) sumę wszystkich roszczeń wynikających z jednej umowy, traktowanej jako wspólna podstawa umowna.
- 28 Należy również zwrócić uwagę, że powstanie wierzytelności na stałą kwotę w wysokości 40 EUR jest związane z momentem, w którym w ramach transakcji handlowej powstaje roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie (art. 6 ust. 1 dyrektywy), podczas gdy czeskie przepisy odnoszące się do roszczenia o stałą kwotę w wysokości 1200 CZK nie reguluje wprost momentu powstania roszczenia (§ 3 rozporządzenia).
- 29 W świetle powyższego sąd odsyłający uważa, że nie jest oczywiste to, czy cel dyrektywy zostanie osiągnięty w przypadku, gdyby jedno zryczałtowane odszkodowanie miało pokrywać więcej opóźnionych płatności wynikających z jednej umowy czy też, przeciwnie, czy cel dyrektywy zostałby osiągnięty w przypadku zastosowania w pełnym zakresie odszkodowania za każdą opóźnioną płatność częściową, nawet gdyby zaległe płatności dotyczyły jedynie niewielkich kwot (w szczególności jeżeli byłyby niższe, a wręcz znacznie niższe niż zryczałtowana kwota odszkodowania). Na gruncie prawa czeskiego można byłoby w takich przypadkach rozważać, czy uznanie zasadności takiego roszczenia nie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami (§ 2 ust. 3 czeskiego k.c.), przez co zasadna byłaby odmowa przyznania odszkodowania.
- 30 Dla pełności wyводу Sąd odsyłający dodaje, że ma świadomość, iż przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej prowadzone jest postępowanie w przedmiocie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym z dnia 5 listopada 2020 r. [...], sygn. akt C-585/20 [...], w którym treść pierwszego pytania prejudycjalnego jest podobna do treści pierwszego pytania zadanego przez sąd odsyłający. Jednakże, z uwagi na to, że pierwsze pytanie przedłożone w sprawie C-585/20 dotyczy przede wszystkim konkretnych zagadnień stosowania art. 6 ust. 1 dyrektywy w postępowaniu administracyjnym, sąd odsyłający nie ma pewności, że odpowiedź na tamto pytanie prejudycjalne będzie stanowiła odpowiednią podstawę do udzielenia odpowiedzi na rozpatrywane przezeń pytania.

Pytania prejudycjalne

Commented [GG22]: UWAGA UL CZ:
[62020CN0585](#) (202009858)

31 Z wyżej przedstawionych względów Sąd odsyłający niniejszym przedkłada Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej następujące pytania prejudycjalne w trybie art. 267 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

[1] Jakie kryteria muszą zostać spełnione, aby powstało roszczenie o uzyskanie co najmniej stałej kwoty 40 EUR, o którym mowa w art. 6 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych w przypadku umów o świadczenie powtarzające się lub ciągłe?

[2] Czy sądy państw członkowskich mogą odmówić uwzględnienia roszczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ww. dyrektywy, ze względu na zastosowanie ogólnych zasad prawa prywatnego?

[3] W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie drugie – jakie warunki muszą zostać spełnione, aby sądy państw członkowskich mogły odmówić zasądzenia kwoty roszczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ww. dyrektywy?

Praga, dnia 24 stycznia 2022 r.

[...]

[...] [podpis]